

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 337. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm10111/facsimile.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

deres Helte leve med sig; men dybt ind i Middelalderen, Korstogene forbi, drog jo de islandske Skjalde og Sagamænd omkring til Kongers og Jarlers Gaarde, opfriskede overalt ihukommelsen af forbigangen Storhed: af Olav Trygvessens og Hellig-Olavs og Sigurd Jorsalfars, saa vel som af Tors og Kolvs, Frodes og Stærkoddens Bedrifter. Ja, selv da ogsaa den islandske Kunst, der kom Naturen til Hjælp, hvilede paa sine Lavrbær, som den aabenbar hviler i de islandske Sagaer og øjensynligst i den mageløse Heimskringla, selv da følte man jo godt, det var flittig og henrivende Tale om det store i Fortiden, der skulde vedligeholde Forbindelsen mellem Himmel og Jord og vække Efterslægten til at fortsætte Forgængernes Værk, og sammenstræbe med dem til det fælles store Maal, som er det klarede Liv og udødelig Ære.

Dertil er jo i Grunden alle vore Kirker bygte, og alle vore Skoler indrettede; og skjent det vist nok, folkelig betragtet, var en Fejl ved dem, at Talen i dem næsten udelukkende var om en overnaturlig Storhed, som hos Moses og Kristus, eller en unaturlig, som hos de romerske Helte, medens den Storhed, der falder Mennesket i det hele og Nordboen i Særlighed naturlig, blev almindelig miskjendt, glemt eller nedsat, saa var dog aabenbar Talens Torhed, Mathed og Kulde dens største Lyde, som gjorde Kirkerne tomme og Skolerne til aandelige Tugt- og Forbedringshuse, man kom i for sine Synders Skyld og vendte glædelig Ryggen det snarest muligt.

Men tror De vel nu, m. H., at enten vore Fædre eller nogen Slægt virkelig foretrak det tørre, matte og kolde, foretrak Tale som en Bog for det fri, det friske, det vingede Ord, foretrak Død og Magtesløshed med sort paa hvidt for Liv og Kraft i Aanden? Nej, det vare langt fra! for det er umuligt; men Sagen er, at vi var døde og magtesløse i Aandens Verden og maatte da nødvendig te os derefter; men [vi kan dog endnu] fryde os ved Livet, saa

